

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Időkre Negyedévre . . .	5 .			
Egészévre	20 .			

ROSTA.

Az ellenzéki vezérő bizottság tagjai többen vannak, mint az apostolok voltak. Így hát nem az a csodálni való, hogy köztük is akadt Judás, hanem inkább az, hogy csupán egy akadt. Mert az ős emberi gyarlóságok törvényei szerint legalább másfél Judásnak kellett volna találkozni a 21 tagu vezérő bizottságban.

Az eset egyébaránt annyiból megdöbentő, hogy amikor már a magyar ember árulót sejt vagy keres, akkor nagy baj van. Régi magyar szokás ugyanis, hogy a mikor veszedelembé jut az ország, keresünk egy árulót, aki mindennek az oka.

A vezérő bizottság Judása egyébaránt nem is annyira áruló, mint inkább — spieli.

Ez a szerep pedig oly förtelmes, undok, hogy nincs is rá magyar kifejezés. A spielit tehát ki kell pécézni név szerint és ki kell adni a népitéletnek!

Legyen nyugodt a vezérő bizottság, a nép ha itél, nyomban végre is hajtja ítéletét, a nélkül, hogy egyetlen királytól tanácsot kérne.

* * *

A királyi tanácsadókból már elég volt!

A király is megúnhatta őket; a nemzet meg egyáltalán nem nézheti jó szemmel, hogy a koronás magyar király ily erőszakolt eszközökkel növeli — Bécs idegenforgalmát.

Végre is mindenki tudja, hogy ezek a bécsi kihallgatások merőben fölöslegesek és hiábavalók. A király előre elhatározta, hogy nem enged. A mi pedig a magyar nemzetet illeti, a nemzet azt tartja, hogy ő már itélt. A király hívta fel a nemzetet, hogy ítéljen.

S tetszik tudni a pap se prédikál kétszer!

* * *

Az ős nemesek, a régi főurak szörnyen haragszanak, hogy úgy terem a sok új báró, új nemes, mint eső után a gomba.

Valószínű, hogy lesz is a tömeges bárósítások, nemesítések miatt a képviselőházban nagy ribillió.

Nem baj.

De az már aztán baj lenne, ha csak a tények egyik oldalát bírálják és nem gon-

doskodnának arról, hogy a súlyosabb vétséget soha többé el ne követhesse sermiféle kormány.

A súlyosabb vétség ugyanis az, hogy magyar nemességet, magyar báróságot osztogatnak — rettentő idegen nevű embereknek. Ez ellen tenni kell!

Sürgős törvényjavaslatot kell benyújtani, hogy a nemességgel, bárósággal, grófsággal együtt jár a magyar név kötelező felvétele.

Aki nemességet kap, kapjon egyuttal magyar nevet is!

Birtokon kívül.

— márc. 8.

A nemzet ítéletének végrehajtása nem kellemes arra nézve, a ki a birtokon belül van és most az ítélet értelmében a birtokot másnak kell átadnia.

Érthető tehát, hogy a már elhelyezkedett haszonélvező nem siet a kihurocolkodással, mindenféleképpen halogatja a megszokott fészek átadását. Sőt arról is gondolkodik, nem kellene-e az ítéletet megfőlebbezni? Hátha az újabb, felsőfoku ítélet talán kedvezőbb lenne?

Az is érthető, hogy a kik birtokon kívül vannak, türelmetlenek és szeretnék mielőbb elfoglalni a területet, melyet nekik ítél a nemzet.

Ez volna körülbelül a kisebbségbe jutott kormánypárt és a megnövekedett győztes ellenzék helyzetének mai képe.

Csak az a baj, hogy az ítélet jogos végrehajtását épen az hátráltatja, a ki az ítéletet a birtokon belül levő gazda unszolására kihívta.

Az ellenzék tiltakozott a nemzet ítéletének ex-lexben való provokálása ellen. De szavára semmit sem adtak; természetesen abban a hitben, hogy a nemzet ítélete ugyanis a birtokon belül levők javára lesz majd kedvező s akkor hosszú időre elintéződik a vitás ügy.

Ez valószínűleg meg is történt volna, ha jobb ajánló levéllel indul a győzni kívánó a peres utra.

Nem kellett volna a november 18-iki oktalan és ép ezért semmivel sem menthető erőszakot elkövetni. A kormány egyszerűen azzal állhatott volna

a háborgó ellenzék elé, hogy Németországgal sürgősen meg kell kötni a kereskedelmi szerződést. Mivel azonban ezt meg nem engedi az 1899. XXX. t.-c., — tehát ezzel sürgős javaslatot terjeszt a kormány a Ház elé a nevezett törvény eltörléséről és a német szerződés megkötésére való felhatalmazásról.

Ennek a tervnek ellentállt volna az ellenzék és a kormány akkor is feloszlathatta volna az országgyűlést, de nem bünyegygyel a homlokán, hanem azzal a jelszóval, hogy a törvényt tiszteletben kívánta tartani s a hazának óhajtott használni. De mert ebben az ellenzék meggátolta: ítéljen a nemzet!

Bezzeg nem fájna most gróf Tisza István, sem a király feje!

De hát eső után köpönyeg. A mi történt, az megtörtént. És a legszerencsétlenebb tanács volt valamennyi közt, hogy a király ne vegye tudomásul a nemzet ítéletét.

Ez alkotmányos uralkodással nem lehetséges. A királyt rendkívül veszedelmes zsákutcába szorították, a kik azt javasolták neki, hogy próbáljon kitérni a nemzet ítéletének következményei elől.

Végre is a halogatás semmit se használ. Mert a törvény világosan és határozottan rendel, hogy az országgyűlés a feloszlatástól számított három hónapon belül megnyitandó.

Hiába való mesterkedés tehát a kibontakozás halogatása: mert április 4-én letelik a határidő s törvényszegés, alkotmánytörés lenne, ha a képviselőház működése még április 4-én túl is meggátoltatnék.

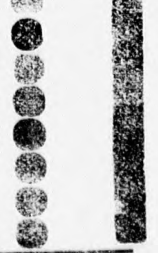
E szerint bizonyos, hogy legkésőbb április 4-én lesz új kormány. És azzal a helyzet se nem javult, se nem rosszabbodott, hogy nem március, hanem április 4-én következik be az a változás, hogy a ki birtokon belül volt, ezen túl birtokon kívül lesz.

Mert a kisebbség csak birtokon kívül lehet. Ez az alkotmányosság, a törvény, a jog és az igazság elleni követelése, mely elől lehetetlen kitérni, ha csak valaki esküszegésre nem

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hatékony szer-
hurutos bajainál, uymint idült bronchitis, számarhu-
rut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emellaz étvágyat és testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó
ízemiat a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban úyegyenként 4- kor-ét kapható. Figyelfünk, hogy minden üveg
alantí céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

akarná rávenni a királyt, ami egyben büntetendő cselekmény és hazaárulás is lenne!

Birtokon kívül várja a szövetkezett többség a nemzeti ítélet végrehajtásának napját. Nyugodtan várhatja. Az autokratikus uralkodásra mostanában nagyon rossz idő jár. — Ugyan kinek lenne kedve kihívni a nemzetet arra, hogy a nemzeti erő nálunk is le tud győzni minden erőszakot és alkotmány-irtó kísérletet?!

Az élelmi szerek drágasága.

— márc. 8.

A kedvezőtlen termés most kezdi leg-súlyosabban hatását éreztetni. Ugy Budapesten, mint a vidéki városokban nap nap után keservebb lesz a panasz, hogy a leg-szükségesebb élelmi szerek, a hus, a kony-havetemények árai természetellenesen felcsi-gáztatnak s az élelmezés 10—30 perccel megdrágult. Ez olyan csapás, amely közvet-lenül érint mindenkit az országban s első sorban természetesen a szegényebb nép-osztályt sújtja. Ugyancsak panaszok hang-zanak mindenütt a takarmányneműek drá-gasága miatt. A hus aránylag még a leg-olesóbb maradt az általános drágulás köze-pette, aminek oka az, hogy a gazdák a ta-karmányhiány folytán kénytelenek marháit eladni. Ez az ok is jellemzi a hely-zetet.

S midőn megállapítjuk a tényt, hogy a drágaságnak a kedvezőtlen termés az oka, egyuttal rá kell mutatnunk arra is, hogy az áremelkedés nem természetes, hanem a spekuláció által fel van csigázva. Az áraknak 15—20 százalékkal kellene olcsóbbaknak lenniök, ha a természetes helyzetnek megfelel-nének. S e spekuláció ellen teljes erővel kell küzdenie egy a hatóságoknak, mint a polgárságnak.

Az árak feleslegzésében nagy része

van a budapesti újságoknak, amelyek hete-ken keresztül sopánkodtak a fővárosban uralkodó drágaság miatt s ezzel föllármáz-ták a vidéket is. Most, amikor a krajeáros lapok révén az egész ország lakossága 24 óra alatt értesül az eseményekről, az élelmi szerek drágaságáról terjesztett rémhírek egy kettőre szervezték minden vidéken, minden vidéki városban a piaci árusokat, akik máról holnapra felemelték az árakat, kellemetlen meglepetésére a vásárló közönségnek. S a fogyasztó közönség védtelenül állt a zsebe ellen intézett merénylettel szemben s kény-telen kellett fizetni most is a feleslegzett árakat.

De még ez nem lenne a legnagyobb baj. A legnagyobb baj az, hogy az árak nem fognak a mai magaslaton megállapodni, ha-nem mesterséges módon fognak emeltetni még továbbra is, egész a jövő őszig. Az áru-sok vérszemet kaptak, miután látják, hogy abban az esetben, ha kartellbe állanak, a közönség nem tud velük szemben védekezni. Az árak további feleslegzésére már azért is kilátás van, mert Budapesten most mindent elkövetnek, hogy az élelmi szereknek Bu-pestre való irányítását megkönnyítsék. Le-hetséges, hogy mire e sorok napvilágot lát-nak, már meg lesznek adva a legmesszebbre menő vasuti szállítási kedvezmények a fő-városba irányított élelmi szereknek. S ez maga után vonja majd azt, hogy a vidék még az eddiginél is fokozottabb mérvben fog törekedni arra, hogy élelmi szereit tö-megesen helyezze el Budapesten. Minek ter-mészetes következménye csak az lehet, hogy a vidék árai még inkább emelkedni fognak.

De emelkedni fognak azért is, mert a készlet napról napra fogy s ha ne adj Isten, a nyár ismét nem a legkedvezőbb aratással kecsegtetne, még éhínségnek is nézhetünk elébe.

Mindezeknél fogva szükséges, hogy már a hatóságok is kezükbe vegyék az ügyet. Kívánatos, hogy a hatóság a legszigorubb-

ellenőrizze a piaci árakat s azokat terelje vissza a rendes mederbe. A törvény meg-adja erre a jogot, sok helyütt városi szabály-rendelet is szabályozza a piaci rendet s az árak felett való hatósági ellenőrzést. Vegyék kezükbe ezt az ügyet, mert elsőrendű köz-érdekről van szó. Az élelmi szerek drága-sága első sorban a szegénysorsu lakosságot sújtja, mely sorsa ellen már nagyon is han-gosan zúgolódik.

Kétségtelen, hogy a legszigorubb ha-tósági ellenőrzés utján sem tudjuk elérni azt a célt, hogy az élelmi szerek árai egész a jövő őszig normálisak legyenek. Annyit azon-ban okvetlenül el lehetne érni, hogy lelket-len kalmárok, akik ilyen időben tömegesen szokták összevásárolni az élelmi szereket, vissza ne élhessenek a helyzettel. Első sor-ban azt kell megakadályozni, hogy a töme-ges vásárlásokkal egybekötött spekuláció ne legyen lehetséges.

Elvárjuk a kormánytól, hogy azon a címen, hogy Budapesten olcsó élelmezést biz-tositson, nem fog olyan politikát követni, amely a vidék rovására nyomná le Buda-pestben az élelmi szerek árait. Általános, or-szágos nagy érdekről van itt szó, az ország érdeke fölé nem helyezhető elvégre a fő-városé.

Magyar hadsereg.

— márc. 8.

Gróf Esterházy János, aki a közvéle-ménynek már többször adott érdekes módon anyagot a gondolkozásra, röpiratot irt a had-sereg kérdéséről ezzel a címmel: Non possumus és possumus. Gróf Esterházy meg-formulázta röpiratában a hadseregére vonat-kozó nemzeti követelést: Kívánjuk az 1867-iki törvényekben használt magyar had-sereg kifejezésnek megtestesítését egy oly rendelet által, mely felszámolja, melyek az összes haderő azon kiegészítő részei, melyek ezentul a magyar hadsereg fogalma alá esnek.

A 67. évi XII. törvények alapján — mondja röpiratában gróf Esterházy János —

Plutó orra.

Debnár Josóval, a messze vidéken is-mert vadorzóval sok éjszakát töltöttünk disznólesben az Osztra Horán. Órák hosszat fekdüdtünk mozdulatlanul a lehullott faleve-lek között. Pedig a szunyogok ugyancsak megbögdösték arcunkat szurós vonóikkal. Egyszer csak, hogy közéjük nem csaptam, de meglátva Debnár Josó neheztelő pillan-tását, észrevétlenül visszahúztam a kezemet. Olvasni lehetett a szeméből. Mintha csak azt mondotta volna:

— No, az ifjur is inkább menne segí-teni az irodába, mint disznót lesni.

Debnár értelmesebben beszélt a szemé-vel, mint más a nyelvével. Pedig nem gon-dolhatta rólam igazán. Jobban bizott a sze-memben, mint magam, azután meg egy tárgyalt velem sokszor, mint aki egész éle-ten át vele tanulmányoztam volna ki a vadászat minden titkát. Páratlan puskás volt, igazi orvvadászsvér esergedezett benne. A régi módi előltöltős fegyver tiz Manlic-herrel is felért a kezében.

Debnár Josó nem hibázott. Ha ő vál-lához kapta a puskát, az máris biztos zsák-mányt jelentett. Keskeny karimájú kalapja alatt, mintha verebeket őrizett volna mindig. Még a szolgabíró szobájában sem vette volna le a fejéről. Azután, éjjel, az alvó erdőben nem igen volt tanácsos szembe kerülni vele. Egy ízben valahogy, furfangos módon el-vették a fegyverét és a jegyzői irodában dugták el. Ettől fogva csak akkor vadászott, amikor velünk jött, mert ismerte az egész

határ minden zugát, bokrát. Amióta azonban elveszett a medália, elment minden kedve a vadászatról. Legfeljebb saját készítményü, egyik végén görbére hajlított botjával lehe-tett látni olykor az Osztra Horán. Az érem kedvét szegte. Buskomor lett.

Ugy történt, hogy az orvvadász leg-hivebb barátja, a Plutó kopó kilehelte a párját. Debnár Josó könnyezve ült a dög mellett az udvaron, kenyérrrel, májjal kinál-gatta, majd nevével szólította a kutyát, de Plutó már nem mozdult többet. A hóri-horgos, hatalmas ember kétségbeesése leir-hatatlan volt.

Bánatában a bolondnál is bolondabb gondolata támadt. Elővette a biesskáját s lekanyarította Plutó orrának a végét. Még aznap elment Körmeözre, medáliát csinál-tatott üvegből s abba zárta a kutya orrát. Egyideig maga hordta, de mikor új kopóra, a Csinosra tett szert, arra bizta az ereklyét. Vadászatkor, amikor a vágáshoz értünk, elő-ször az érmet madzaggal a Csinos orrára kötötte, úgy hogy a kötést a nyakon is körül csavarta. Csak azután oldotta le a vezető láncot.

Az új kopó történetesen kitűnően haj-tott. Amint kiért a vágásból, egy-két perc múlva már hallatszott a esaholása. Csak a gazdája nem ismerte el érdemeit. Arcán ilyenkor a vigasztalódás mosolya futott vé-gig, majd elérzékenyedve kiáltott át hozzám:

— Lám, ifjur! A Plutó orra még az érem üvegén keresztül is megérzi a vadat! Mindig csak ezt hajtogatta. Nem szöl-

tam semmit. Nem akartam sérteni babonás kegyeletét.

Egyszer szintén disznó lesben történt Tizenegyes hatalmas farka került elénk. A szerencse nekem kedvezett. Lövéssem eldör-dült s a farka végéről kapott egy, körülbelül négy éves példányt. Mikor leértem, a lövés színhelyétől alig hatvan lépésnyire, bokor alatt hevert a zsákmány. Még odáig birta a lába. Csinos már ott őrködött mellette s amint a vaddisznó egyet moccant, intelem gyanánt rögtön a fülébe harazott. A kutya kissé előlépett s én is köszöntöttem őt tréfásan.

— No, betyár, ma rászolgáltál a pece-nyére.

Amig beledőftem tarkó késemet a zsák-mány nyakának főere tájába, azalatt jött felénk Debnár Josó is. A kopó elébe sietett s egyszerre csak hörgős kiáltás és tompa zuhanás hagja éri fületem.

Felütöm a fejem: a vadorzó eltűnt a szemem elől. Odasietek, a merről jött. Deb-nár, a hatalmas szál ember végig terülve a földön. Odaugrom hozzá:

— Debnár! Debnár! — Mi törtörtén, magával?

Semmi válasz.

— Szóljon már, az Isten megáldja?

Még nagyobb esend.

Végre pislantott egyet.

Élt

A forráshoz siettem s kalapomba vizet merítve, azzal locsoltam fel a z eszméletlen őriást.

ki is lehet építeni rövid idő alatt a magyar hadsereget, mint a közös haderő tényleges kiegészítő részét. Az átalakításnak, illetve a fejlesztésnek a következő három főszempont szerint kell végbemennie: a) az átrervezésben levő haderőnek az átmeneti stádiumban nem szabad teljesítő képességéből vesztenie; b) a haderő különféle részei közt a technikus közreműködésnek soha, később se szabad semmi gyakorlati akadályba ütköznie; c) a haderő különféle részei eszményi összetartozásának megzavarása gyakorlatilag ki legyen zárva. A főkérdés természetesen a szolgálati nyelv és ezzel kapcsolatban a tisztképzés kérdése, mert katonai szempontból egészen mindegy, hogy a vezényleti nyelv a legénység anyanyelve-e vagy sem. A reformot Esterházy nagyjából 10 év alatt véli keresztülvihetőnek, még pedig a következő reformok alapján: Az összes haderő mai szervezete, a parancsnokságok alá és mellérendelési viszonyai az egész haderőben változatlanul fennmaradnak. A budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári, nagyszombati és zágrábi hadtestek, mai számozásuk fentartásával, a Magyar Hadsereg elnevezést kapják. Az összes előbb említett hadtestekben magyar szolgálati és vezényleti nyelv a magyar (esetleg kivéve a XIII. zágrábi hadtestet, melynél a szolgálati és vezényleti nyelv a horvát). Az eskü a honvédségi eskü mintájára történik. A jelvénykérdés nemzeti alapon való rendezése. Magyar (osztrák) hadsereg csapatai csak Magyarországon (Ausztriában) állomásozhatnak. Kivételnek a megszállott tartományokba rendelt csapatok. A tisztok szolgálata hasonló elv alapján, valamint annak kifejezésére juttatása, hogy magyar (osztrák) tiszt csak magyar (osztrák) állampolgár lehet. Ezek a rendelkezési elvek, amelyekhez az életbe léptetés szempontjából a következő rendelkezések csatlakozhatnak. A főrendelkezések azonnal vagy lehetőség szerint fél év alatt lépnek életbe. A magyar hadsereghez szükségelt tiszt létszámnak 1915-ig teljessé kell válnia. Magyar tiszteknek, kik magyar állampolgárok, de a magyar állampolgot nem bírják, kétévi záros határidő lesz engedélyezve ezen nyelv elsajátítására 1907-ig. Aki e határidőig a feltételt nem teljesíti, a határidő után, mint szolgálatra képtelen, nem alkalmazható. 1915 től kezdve nem lehet többé tábornok, aki magyarul és néme-

tül nem tud. Ezután a 10 éves terminust magyarítja Esterházy, melyen belül a reformot kivihetőnek véli. A fejtegetéshez érdekes statisztikai táblázatot fűz a szerző.

A nagyválság.

— márc. 8.

Ma ülést tart a képviselőház; holnap szintén. De ez csak rövid ülés lesz mindkettő. Igazolják a meg nem támadott képviselőket és a kiket két kerületben választottak meg, azok egyik kerületről lemondanak és az elnök elrendeli az új választás kiírását. Még több ilyen házi ügy és a rövid ülés véget ér és következik újabb elnapolás.

De hogy a nemzet rövidülést ne szenvedjen, a vezérő bizottság már kimondotta, hogy nem vár sokáig. Ha a tizenhat kihallgatás után sem lesz új kormány, a Ház megkezdi működését a felirati vitával. S majd lesznek hosszú és izgalmas, viharos ülések kormány nélkül is!

A legújabb hírek egyébaránt itt következnek.

A felirat.

A vezérő bizottság szűkebb bizottságot küldött ki, a mely megszövegezte a királyhoz intézendő feliratot. A felirati bizottság tagjai: gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Eötvös Károly, Kossuth Ferenc, és gróf Zichy Aladár.

A vezérő bizottság ülése.

A vezérő bizottság tegnap délelőtt ülést tartott, melyről hivatalos jelentést nem adtak ki.

A bizottság minden tagja megjelent, Apponyi, Rakovszki és Tóth János kivételével, a kik Bécsben voltak.

A vezérő bizottság megütközéssel látja az ügyvezető kormány ténykedését, mely a folyó ügyek keretén túl terjeszkedik. Általában ez ellenzéken egyre izgatottabban tár-

gyalják a már nagyon is hosszú ideiglenességet és a felelőség nélkül működő kormány visszaéléseit.

Tisza a német szerződésről.

Gróf Tisza István hosszabb nyilatkozatot tett a német kereskedelmi szerződésről. Az ő véleménye szerint az ország hálával tartozik a kormánynak azért, hogy a szerződést Németországgal oly sietve megkötötte.

Arra vonatkozólag, hogy a Németországgal való kereskedelmi szerződés megkötése az önálló vámterület létesítésére milyen hatással van, gróf Tisza István így nyilatkozott:

— Azok a támadások, melyek az egyesült ellenzék köréből a kormány ellen azon a címen intézettek, hogy a Németországgal megkötött kereskedelmi szerződés útjában áll a külön vámterület felállításának, arról győznek meg, hogy ezek az urak megfeledeztek a képviselőházban november 9-én tett nyilatkozatomról. Akkor ugyanis Posadowszki gróf Budapestre jövetelének ötletéből Polónyi Géza intézett hozzám interpellációt. Erre adott válaszómban kijelentettem, hogy Németországgal a szerződést mielőbb meg akarjuk kötni, de már a tárgyalás felvétele előtt figyelmeztettük a német kormányt, hogy a vele megállapítandó szerződés a magyar parlamentben nem tárgyalható, míg az Ausztriával kötendő kiegyezés kérdése el nem dől. E szerződés inartikulálására, ratifikálására és életbeléptetésére csak abban az esetben kerülhet a sor, ha az Ausztriával való vámszövetség létrejött. Ebben a tudatban ment tehát bele a német kormány a tárgyalásokba. A szerződés megkötésének tényével Magyarországra még csak morális obligó sem követik be arra az esetre, ha a külön vámterület felállítására batározza el magát.

Nem adott fel tehát a kormány semmit az ország önrendelkezési jogából e szerződés megkötésével. De igenis elérte azt, hogy van egy érdekeinknek egészben véve megfelelő szerződésünk Németországgal, melynek végleges sorsáról a vámszövetség ügyével együtt az új többség és az erre támaszkodó új kormány lesz hivatva dönteni. Ha ellenben ez a szerződés meg nem kötött volna, kizártak kellene tartanom annak lehetőségét, hogy a közel jövőben bármilyen alapon megfelelő szerződést köthessünk Németországgal.

A kihallgatások.

Tegnap volt a harmadik kihallgatási nap. Apponyi Albert, Tóth János és Hodossy Imre járultak a király elé. — Tehát három ellenzéki, gondolná a természetes észjárással gondolkozó ember.

Hiszen szinte hihetetlen, hogy Hodossy Imre, Apponyi régi barátja, a volt nemzeti pártnak éveken át oszlopos tagja most és éppen most svaregelibebb legyen akármilyen osztráknál... Pedig úgy van! E szerint két ellenzéki és egy volt ellenzéki képviselőt hallgatott meg tegnap a király.

Hodossy Imrét d. e. 11 órakor fogadta a király. A kihallgatás 45 percig tartott, mely után Hodossy meglátogatta Klauen Héderváryt.

Hodossy benyomása az, hogy a király a magyar nemzet érdekei iránt való legnagyobb jóakarattal igyekszik a válságot megszüntetni. Hodossy szerint a király meg is találja a megoldást, természetesen, ha az ellenzékét önmérséklés és higgadtság fogja vezetni.

Vadorzó barátom lassankint magához tért.

— De most már beszéljen, Ezt már csak megérdemlem magától.

Valamit nyögött, amiből nagy nehezen kivettem, hogy az éremről van szó. Hirtelen ránéztem Csinosra. Az érem nem volt rajta. Egyszerre átértettem a Debnár Josó lelki elváltozását. A kutya elvesztette a Plutó orrát. Talán a farkával való viaskodása közben, vagy pedig valamely bokorba akadva szakadhatott le róla az ereklye, a mi most oly lesújtó hatással volt a babonás megrögzött vadászra.

— Ugyan Debnár, már hogy lehet akkora gyerek... Igy elhagyja magát. Térjen már az eszéhez, s gyeriünk haza. Még a disznóról is kell gondoskodnunk.

Az elkeseredett ember az utolsó mondatomat már nem hagyta szó nélkül:

— Már, hogy lehetne disznó, mikor nincs medália. Ezt már tapasztalhatta az ifjur. Csak nem akarja megint elhítni velem, hogy a Csinosból kitelne ez az ügyesség. Nekem sem ér már semmit az életem... Legjobb, ha le sem kerülök innen az Osztrák Horáról. És esze nélkül sebesen mormolt valamit a fogai között. Majd hirtelen az eldobott fegyvere után nyúlt.

De megelőztem. Gyorsan utána kapva a veszedelmes szerszámnak, mind a két esővet a levegőbe sütöttem, hogy valamiképpen kárt ne tegyen magában az elkeseredett ember. Csaknem hajnalig tartott az alkudozás, a míg haza szánta magát. Jött, de a fegyvert nem vette a kezébe.

Később sem.

Debnár Josó buskomor lett. Szótlanul botorkált olykor a faluban. Néha a kormába is benézett. Amint leült a lócára, a község minden ott ivogató embere, legénye félrehúzódott az óriás vadorzótól. Olyan féltelmetesen jártatta körül a tekintetét, hogy senkinek sem volt mersze közelében maradni. Némán huzta a pálinkát a szűk butykosból. Majd hazament és álmódott.

Álmódott a plutórol meg az éremről.... Kereste, de sohasem találta.

Igy virradt meg minden éjszakája. Tavaly egy éve láttam utoljára.

Kint állottam a jegyzői lak előtt, a göröngyös kis utca közepén. Egyszerre csak meghajlott, öreges ember közeledik felém. Botjára támaszkodva lépegetett lassan felém. Végre hozzám ért. Alig ucsodtam fel álmélkodásomból.

Debnár volt. — Isten hozta Debnár bátya! Merre tart? Nem ismer meg? Szóljon már!

A viszontlátás örömeiben a kérdések özönével leptem el.

Nem ismert meg annyit morgott:

— Megyek a medáliáért. Ma biztosan megtalálom.

Ezzel tovább ballagott. Köny csordult a szememből, mikor utána néztem. Lassan kiért a kertek aljához... Befordult a csermelyen át a fűzfák közé.

Dárdás.

Tóth János háznagy d. e. félegykor volt kihallgatáson, mely egy óra hosszat tartott. Tóth János részletesen kifejtette fel-fogásait a gazdasági és katonai kérdésekről, melyekre a király ismételt kimerítő ellen-észrevételeket tett.

Utolsó maradt Apponyi, a mi Bécsben feltűnést is keltett, mert a hagyományos sorrend az lett volna, hogy Apponyi mint v. b. titkos tanácsos elsőnek járuljon a király elé.

Délután félkettőkor lépett a király szobájába gróf Apponyi Albert.

A kihallgatáson, mely 50 percig tartott, Apponyi ismertette álláspontját, mely teljesen megegyezik Kossuth álláspontjával.

A kihallgatáson, mint Apponyi kijelentette, a válsággal kapcsolatos valamennyi kérdés, tehát a koalíciós kormány alakítása is szóba került.

Gróf Apponyi Albert a kihallgatás után is változatlanul látja a helyzetet.

Arra a megjegyzésre, hogy Hodossy véleménye szerint a király meg fogja találni a kivezető utat, Apponyi így szökött:

— Igen, ha az ellenzék enged! Ez Hodossy Imre ur álláspontja, de nem miénk! Ezért hisz Hodossy ur a kibontakozásban, mert természetesen azt várja, hogy az ellenzék engedjen, és ezért mondom én, hogy a helyzet változatlan és a válság igen súlyos.

Pártértekezletek.

A függetlenségipárt tegnap esti értekezletén Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a helyzet nem változott. Tapasztalható, hogy a vám és kereskedelmi ügyekre nézve a kibontakozás nagyobb akadályokba nem ütközik; de a katonai kérdésekben a helyzet változatlan, a törvényen nem alapuló makacs ellenállás egyre tart. A határozat hozatalt még korainak tartja. A szerdai ülésen a mandátumok igazolását és a bíráló bizottsági tagok választását megejtik. A tagsági jelölések után felkérte a párt Holló Lajost, hogy a Ház ülésén tegye szóvá az ügyvezető kormány tulkapásait.

A néppárt értekezletén gróf Zichy Nándor és gróf Zichy Aladár elnök informálták a pártot a politikai helyzetről, mire bizottsági tagjelölések történtek.

Ay ujjpárt nem tartott értekezletet: de báró Bánffy Dezső kifejtette álláspontját, hogy egyelőre várni kell, a válság megoldása önként be fog következni. Az ellenzék nem engedhet és ha nem enged, győzni fog.

A disszidensek értekezletüket elhalasztották.

Egyház és iskola.

Ösztöndíjak kiosztása. Az ev. ref. egyház ösztöndíjosztó bizottsága tegnap délelőtt tartotta ülését az egyházi hivatal tanácstermében, melyen Simonffy Imre elnökölt. A bizottsági tagok közül jelenvoltak: Kiss Albert, Dicsőffy József, Szele György, ifj. Bányai András, dr. Kola János, dr. Erdős József, Karai Sándor és Szilágyi Bálint. A gyűlés az ev. ref. egyházhoz tartozó iskolák tanulói közül azokat, kik az iskolai év második negyedében szorgalmuk és igyekezetük által a legjobb osztállyal tünnek ki, az e célra tett alapítványokból a következő ösztöndíjakban részesítik.

I. Pásztor-Szentesy-féle alapítványból: Varga Béla IV. hittanhallgató, Bán István

IV. hth., Ozory István IV., Eöry Kálmán I. jh., Zöld József I. jh., Balogh István III. jh.-nak 40—40 korona.

II. Várady-Aszalay alapítványból: Bacsonyi Sándor gimn. IV. o. t. 166 kor., Hajdu Gyula gimn. IV. b. o. t. 166 kor., Dezy Gedeon gimn. IV. o. t. 134 kor., Nagy Endre elemi I-ső oszt. 134 kor.

III. Klobusiczky-Zakar alapítványból: Vecsey Tibor gimn. III. oszt., Szombathy Ferenc gimn. I. oszt., Vecsey Imre gimn. VII. oszt., Szombathy Mária tk. IV. oszt. Tóth Ilona tk. I. oszt., Somossy Róza felső leány isk. IV. oszt., Niházy Ernő elemi 5 oszt., Katona Magdolna felső leány isk. 1 oszt., Katona Erzsébet felső leány isk. 2 oszt. 40—40 kor.

Zakar-alapítványból: Nagy Sándor gimn. IV. a. oszt., Szentjóbó Andor gimn. III. b. oszt. Miszti Károly gimn. IV. a. oszt. Hadházy Dániel gimn. 3. á. oszt., Mező Endre gimn. 7 oszt. Huszti Mihály gimn. 4. b. oszt., Török János tk. 4 oszt. Pokorándi Dániel tk. 3 oszt. Kovács József gimn. 2 á. oszt. Kovács Sándor elemi 4. 40—40 kor.

Szondy-Kenessey alapítványból: Vágó Károly 1 th. Bethlendi Endre 1 th. Boér Károly 1 th. Keresztes József 2 jh. Mértőly Miklós 2 jh. Boros Géza 2 jh. Gáll Lajos 2 jh. Vári Árpád gimn. 5 oszt., Sarkadi István gimn. 8 oszt. Kovács Elek gimn. 5 oszt., Armay Lajos gimn. 6 oszt., Fábian János gimn. 2 oszt., Csernyi Lajos tk. 4 oszt., Domokos János tk. 4 oszt. 60—60 koronát.

Szoboszlai-Papp-féle alapítványból: Mészöly Mihály tk. 4 oszt. 80 kor.

Görnyei-Dusovszky alapítványból: Csáposy Erzsébet tk. 2 oszt. 40 kor

Margitai-alapítványból: Margitai Dezső elemi 4 oszt. Hajdu Ilona felső leány isk. 3 oszt. Nagy Julia tk. 3 oszt. 45—45 kor.

Papp-Zágonyi alapítványból: Pethő László gimn. 3 á. oszt. Szöllőssy Gyula gimn. 2 a. oszt. Kovács József elemi isk. 5 oszt. Gyuresik József keresk. tanonc, Kramovszky Sándor vasbutorfényítő tanonc, Nagy Dezső gimn. 1 oszt. Gede István elemi isk. 6 oszt. Fényes Jenő elemi isk. 4 oszt., Szóke László elemi isk. 5 oszt. Szathmáry István elemi isk. 3 oszt. Böszörményi Sándor elemi isk. 6 oszt. Szücs Károly 60—60 kor., Kiss Erzsébet tk. 2 oszt. Jablonkai Irén elemi 1 oszt., Bartha Mária elemi 4 oszt., Vida Ilona felső leány isk. 1 oszt., Tőkés Erzsébet felső leány isk. 2 oszt. Zöld Imre elemi isk. 4 oszt. 40—40 koronát kapnak.

Az ösztöndíjak kiosztása körüli határozata után a bizottság még a legutóbbi presbiteri gyűlésről néhány elintézetlenül maradt segélykérvényt intézett el.

A diakoniszta tanfolyam létesítése ügyében eljáró küldöttség e hó 9 én csütörtökön délelőtt 10 órakor az ev. ref. egyházi hivatal tanácstermében ülést tart.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház presbiteriuma e hó 11-én szombaton délelőtt az egyházi hivatal tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgya a rendes folyó ügyeken kívül két egyházmegyei tanácsbírónak és az egyházkerületi főjegyzőnek megválasztása.

Gazdasági bizottság ülése. Tegnap délután 3 órakor az ev. ref. egyház gazdasági bizottsági ülést tartott, melyen Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Az ülésen kölcsön ügyeket tárgyaltak.

Irodalom.

Életem alkonyán. Debrecen városa országos hírű, nevezetes város, melynek lakossága egyetemesen a nemzet legkiválóbb faji tulajdonságait jórészt és eredetiségükben képviseli s mint ilyen szintiszta magyar város Debrecen a maga polgárságával méltán szemefernye az országnak. — Csodálatos azonban, hogy egyes fiai ritkábban válnak ki s Debrecen hírnevéhez és lélekszámához mérve felette kevés kiemelkedő jeles közéleti szereplőt, nagy tehetséget ad a hazának. — Még azok a fiai is, akik kiválóságukkal a nemzet osztatlan tiszteletére válnak érdeme-sekké, többnyire szerénységük csigaházába húzódnak és csaknem a névtelenségig csendesen élnek, alkotnak, hatnak és gazdagítják a nemzet kincsese házáat. Ez utóbbiak közül való a páratlan derék, lelkes, költői természetű, szívben, gondolkodásban, működése szellemében egyaránt nemes *Könyves Tóth Kálmán* debreceni költő lelkész. Ama jeles *Könyves Tóth* család tagja, a mely szinte hagyományos következetességgel nemzedékről nemzedékre mindig becsülést érdemlő, kitűnő fiakat adott a hazának. *Könyves Tóth Kálmán* itt él közöttünk és mint lelkipásztor a szeretet hirdetőinek igazi apostolai közül való. S a mi hivatásánál fogva ajkain él, beszédében meghat és vonz, ugyanaz a szeretet sziveket hódító valósággyá váló emberi cselekedeteiben és költői munkálkodásában is. Ritka nemes szép összhang a gyakorlati élet és a világ eszményei közt! Abból az emlékezetes alkalomból írjuk ezt a pár sort *Könyves Tóth Kálmánról*, hogy megjelent *Életem alkonyán* című beszélykötete, melybe a költő tiz elbeszélését gyűjtötte össze. A 210 oldal terjedelmű csinos kiállítású könyv a városi nyomda műintézetű fejlettségét és izlését dicséri, maga a tartalom, a tiz beszély pedig, már *Könyves Tóth Kálmán* általánosan ismert kiváló egyéniségénél fogva is, érdemes arra, hogy ne ujságírói mohósággal végezzünk vele, néhány feleletes sorban hintve rá a napi hírek életénél nem hosszabb életű olesó dicséret csinált virágait. Beesüljük a költő működésének komolyságát és értékességét annyira, hogy nem dicsérjük meg a könyve tartalmát olvasatlanul. Csak örömmünknek adunk előzetes kifejezést atólott, hogy *Könyves Tóth Kálmán* e beszélyeit összegyűjtötte és kiadta. Értessük egyben a közönséget, hogy az író a művet a napokban küldi szét megrendelőinek és a könyvre, (melynek ára 3 korona) e hónap végéig újabb megrendeléseket elfogad. — Ajánljuk *Könyves Tóth Kálmán* beszélykötetét az igazi irodalmi munkák kedvelőinek figyelmébe. Magát tiszteli, becsüli meg, aki lelki szórakozást, tiszta gyönyörűséget keresve a családi költsézet forrásait keresi fel.

Egy elhibázott élet története cím alatt Erdélyi Géza, gazdasági tanintézetünk hallgatója regénykötetet ad ki. Érdeklődéssel várjuk a fiatal tehetség munkáját és reméljük, hogy a debreceni olvasó közönség sietve fogja beszerezni a kötetet, mely még e hónapban minden könyvkereskedésben 2 koronáért kapható lesz. Előjegyzéseket már most is elfogad a fiatal szerző.

NAPI HIREK.

Hamvazó szerda.

— márc. 8.

Télre tavasz, hushagyó kedre hamvazó szerda következik.

De az átmenetet csak a naptár jelzi pontosan, míg a természetben a határvonal nem állapítható meg.

Gyakran ragyog a nap téli hónapok délen is; viszont ibolyanyitás után, fecskék érkezése idején havazik és zimankós az idő.

Hát még a farsangtól a böjtbe való átmenet mennyire bizonytalan! Valósággal nincs is meg másutt, mint az egyházi életben.

A hegedű ma is csak oly vigan szól, mint tegnap és az élelmes mulatók már járában hirdetik a böjti vigadozásokat.

A mi a magyar nemzetet illeti, hát az bizony igazság szerint most kezdetné joggal a farsangolást, mivelhogy a farsang alatt böjtölt eleget.

Szabadságra, jogokra szomjuhozott, de tikkadni hagyta. Alkotmányos nemzeti élet útján kereste az érett gyümölcsöt, de felkopt az álla.

De reméljük kibőjtöli a hét sovány esztendővel rémitgetőket és utoljára is győz a magyar igazság.

Egy kis hamut hinteni azért nem árt. Emlékezzünk elsőben is arról, hogy a kegyeletes megemlékezés erényét nem igen gyakorolja nálunk a színházi magánvállalat, melyet a város közpénzből nagy öszszeggel segít.

Pedig a sok, de jövedelmező divatos darab mellett talán lehetne néha, ha másért nem, legalább megemlékezésül helyet szorítani egy-egy értékes magyar alkotásnak is.

Kisfaludy, Vörösmarty, Szigeti, Szigligeti, Tóth Kálmán, Toldy István, Csiky Gergely irtak jó darabokat. Ok már porladnak a sirban. De miért kell darabjaikat is pornak lepni a feledés poleán?

Epen ma van, például emlitem, Szigligeti születésnapja. Ugyan miért nem adnak legalább március 8-án Szigligeti-darabot, ha már egész éven át ugyanis Kukoricáznak?

A hamvazó szerdai hangulatba épen beleillik a nagy nemzeti ünnep főlemlése is.

Március 15. mához egy hétre lesz. Ez a nap, mondják, nemzeti ünnep. Helyes. Törvénybe is akarják iktatni, mint nemzeti ünnepet. Derek.

Mi az oka azonban annak, hogy Debrecenben (és sok más városban is!) március 15-ikét csak a tanuló fiatalság és egy-két dalos kör ünnepli; de nem ünnepi együtt az egész város?

Szerintem a városnak hivatalosan kellene részt venni az emlékünnepen. Minden iskola, minden bolt zárva legyen. Minden házban zászló. Nagy ünnepi felvonulás. Diszgyűlés a városházán és minden egyesületben.

Es mi van mindebből? Egy kis alkalmi mozgalom a 12-18 éves ifjúság körében, néhány szavalat, egyenlőség, testvériség, szabadság... és ezzel vége...

Hát igazán ilyen a nemzeti ünnep?

Jó az ilyesmiről hamvazó szerdán elmélkedni!

Falk tanácsai.

I.

A király: Kedves Falk, elég volt nekem ebből a válságból. Azért hívtam, hogy néhány jó anekdotát mondjon.

Falk (savanyu képpel 55 percig anekdotázik).

II.

Falk: (az újságíróknak, államférfiu redőkkel); Uraim, a helyzet nagyon komoly. Nem szabad tréfára venni a dolgot...

— **Csiky Lajos felolvasása.** A debreceni egyetem ügyében Csiky Lajos teológiai tanár ez év végén Amerikába utazik, hogy ott is toborozzon híveket és gyűjtsön pénzt a Debrecenben felállítandó harmadik egyelemre. Ma délután 5 órakor mondja el Csiky Lajos felolvasás keretében utja előrajzát.

— **A Debrecen-Nagykállói vasút építés.** A debrecen-nagykállói vasút közigazgatási bejárását tegnap eszközölték az érdekeltek. Három kocsin indultak el mindenütt az építendő vasút vonal mellett és egészen Abrányig jutottak el. A bejárás rész vettek Dr. Szirmai Rikárd, Acél Géza, Kau Gyula vasutezredbeli kapitány, Dr. Czeglédy Mihály, Gál András engedelményes és Keleti Dénes műszaki tanácsos. A vasút, melynek építését már a jövő héten megkezdik Nagykovácsig húzódik és minden valamire való helyen lesz állomás. — Kivéve Sámson községet, mely megtagadta a hozzájárulást azon reményben, hogy ugyanis ott kell a vasutnak elhaladni a község mellett. A tervek szerint az állomás Sámsontól mintegy 6 kilométerre lesz.

— **Jászay Rezső a Szabad iskolában.**

A Bartha Béla előadását egy nem kevésbé érdekes sorozat követi a Szabad Iskolában. Jászay Rezső dr. a róm. kath. főgimnázium nagy tudású, világlátott igazgatója, ma szerdán délután öt órakor kezdi meg előadását a magyar művelődéstörténet köréből. — Régi szükségét pótol Jászay főtisztelendő ur és a Szabad Iskola, mert mindenki tudja, hogy műveltségről ott beszélni sem lehet, ahol a művelődéstörténet ismerete hiányzik. — Az ingyenes előadás ismét a Kereskedelmi Akadémiában lesz.

— **A függetlenségi párt új körhelyisége.** Az országos függetlenségi párt az alábbi értesítést küldi szét Budapestről. A választások után a függetlenségi párt oly nagyra nőtt, hogy mostani erzsébetköruti helyiségei teljesen szűknek bizonyultak. — Tekintettel arra, hogy a mozgalmass politikai élet mellett a klubhelyiség naponta igen látogatott, a párt kénytelen volt új, alkalmas helyiségről gondoskodni. E célból kibérelte az erzsébetköruti Royal épület egyik szárnyának első emeletét, melyet most rendeznek be. Negyven munkás reggeltől napestig szorgosan dolgozik a pazarfényű berendezésen. Az új klub a következő helyiségekből fog állni: egy nagy társalgóból, melynek ablakai az Erzsébet körutra nyílnak. Itt van három erkély is, aminek szükségét már régen érezték a párt mellett rendezett utcai tüntetések alkalmával. A nagy társalgó mellett van az elnöki szoba, mely ezuttal a képviselők bizalmas tanácskozási helye lesz. Emellett van a titkár és az újság szobája, majd sorrendben következnek a ruhatár, több mellékhelyiség és az óriási tanácskozó terem. A másik oldalon van egy olvasó és két játéktér. — A berendezési munkálatok, melyek Leszkay Gyula háználadott stádiumban vannak úgy, hogy a párt alkalmasint már e hó második felében át fog költözködni. Megszaporították a szolgálatszámot is, akiknek sötétzöld színű 52 pitykés egyenruhát rendeltek. — Ezenkívül még több újítás történt a pártban. Így többek között a jövőben a kültagok felvételénél nagyobb körültekintéssel jár el a párt s akiket ezentul fölvesz, azoktól évenként 80 korona tagsági díjat fog beszélni. A kültagságra való felvétel Pally Sándor titkárnál jelentendő be.

— **Régészeti ásatások.** A városi muzeum bizottsága Oláh Károly elnöke alatt tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a régészeti ásatásokat e hó 22-én kezdi meg az ohat-telekházi halomnál. Majd folytatják bivalyhalmon és e hó 29-én a

halápi őskori temetőben. Mint értesülünk az ásatásokon Kada Elek Kecskemét tudós polgármestere is részt vesz, aki nagyon érdekli a dolog iránt.

— **Király Péter sajtópöre.** A szegedi kir. ügyészség tudvalevőleg bűnügyi eljárást indított Király Péter dr. debreceni ügyvéd ellen, nyomtatvány útján elkövetett királysértés, valamint osztály- és felekezet elleni izgatás miatt. A sajtópörben április 3-ára van kitűzve a főtárgyalás, Király dr. védője Balassa Armin dr., a Szeged és Vidéke jeles szerkesztője lesz.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban ma szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **A Burg udvarán.** Egy titkos tanácsos kuporog a bécsi Burg lépcsőjén, amely a király ajtajához vezet. Egy újságíró megszólítja.

— Mit mivel itt, kegyelmes ur? Talán a hazafias gondok?

— Dehogy drágám. Én innen nem megyek le addig, amíg be nem telik az egy óra! Hadd pukkadjon meg, aki előttem járt és csak 50 percig volt felséges uramnál...

— **Hogyan él a pápa.** X. Pius pápa meglehetősen egyhangu életet él, amely természetessé teszi, hogy az aránylag még fiatal ember tova vágyik a Vatikán szürke falai közül. A pápa fél ótkor kel és csendes imádkozással kezdi meg a napot. Fél 7 órakor misét mond a pápa, még pedig nagy bosszankodására a házi kápolna személyzetének, melyet XIII Leó ugyancsak hozzászoktatott a későnkeléshez. Ezután végighallgat a pápa még egy misét, melyet valamelyik udvari káplán mond el. — Fél 8-kor dolgozó szobájába vonul a pápa, a hol reggelire megiszik egy csésze tejet. — Reggeli után a pápa sétára indul a vatikáni kertben és csak 11 óra felé tér vissza a palotába. — Ekkor két titkárával visszavonul dolgozó szobájába és mindenekelőtt az újságokat futják át. Fél 2-kor második reggelijét költi el a pápa, mely olasz módon rizottóból, rántott osztrigából, olajban főtt kagylókból, pástétomból és gyümölcsből áll. — Des ételt sohasem eszik a pápa. Délután 3-7-ig audenciái foglalják el az egyház fejét, 9 órakor pedig vacsorához ül, mely salátából, sonkából és gyümölcsből áll. A pápa mindig titkáraival együtt étkezik, ami egyenesen kétségbeejt a pápai udvar ceremóniához szokott népet. Titkárai két velencei származású fiatal pap. 10 órakor már néma csend uralkodik a Vatikánban és az összes lámpák eloltódnak.

— **Alfonz király.** Párisból jelentik, hogy Villa Urrutia volt bécsi spanyol nagykövet és jelenlegi külügyminiszter Bécsből Madridba való utazása alkalmával Párisban megállapodott hogy Deleassé külügyminiszterrel XIII. Alfonz spanyol király franciaországi utazására vonatkozólag tárgyaljon. A király Villa Urrutia kíséretében májusban érkezik Párisba, ahol a Quai D'Orsayon lévő külügyminiszteri palotában fog lakni. Loubet elnök Deleassé külügyminiszter kíséretében az őszön fogja viszonzni a látogatást Madridban. Alfonz király franciaországi útja után többi külföldi látogatását későbbre halasztotta.

A miniszter Alfonz király állítólagos házassági terveiről így nyilatkozott:

— A király jól mulat azon, hogy annyi menyasszonyt szemelnek ki a számára. Elutazásom előtt a következőképp nyilatkozott és én nem tartom ildomtalan dolognak, hogy azt ismételjem.

— Ha őt e felől a téma felől kérdezik, — így szól a király — egész nyugodtan azt felelheti, hogy mindaz, amit beszélnek, nem igaz, hogy a nekem imputált nézetek koholmányok és ennél fogva meg kell azokat cáfolni.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Benedek Árpád ev. ref. 48 éves, Orosz Ferenc ev. ref. 54 éves, Kozma Imre ev. ref. 30 éves.

— **Öngyilkos aggastyán.** K. Nagy István 84 éves hajdunánási öreg honvéd majd 50 esztendeig élt együtt békességben derék élete párjával a 70 éves Török Zsuzsánával. A mult héten azonban a két öreg összekapott és az ember megverte asszonyát. Az öreg Nagyné gondolt egyet, otthagya az urát és elment a lányához. Efelőtt aztán annyira elbusult az elhagyott aggastyán férj, hogy tegnap este felakasztotta magát. Mire észrevették, halott volt.

— **Felülfizetések a jogász táncestélyen.** Az e hó 6-án hétfőn este megtartott jogász táncestélyen a jelenvolt urak közül felülfizettek a következők: Dr. Kovács Sándor 3 kor. Dr. Jász Viktor 5 kor. Kun Béla 3 kor. Raecsek János (Tépe) 10 kor. Kallós Lajos 4 kor. Ifj. Wolafka Nándor 3 kor. Ujlaki Hugó 2 kor. ifj. Ozory István 5 kor. Oláh Károly 4 kor. Ethey János (Hajdusámson) 4 kor. Németh András 8 kor. Materny Lajos 2 kor. Oláh Barna 1 kor., kiknek ez adományaikért ezután is köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Fontos Amerikába utazóknak!** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte.

Fiumén át Amerikába szóló utlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Amerikába szóló hajójegy birtokában van.

Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlen kell otthonról 20 koronát elér Bremenbe előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy.

Jóegészségű és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szóló vasuti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában beocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok eimeit.

Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából visszautasítatnak.

Ratiborban valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, a ki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában beocsátást nyer.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festőzet és fényképnagyítás műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő káratban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Mulatság.

Cigány bál. A debreceni cigányzenészek e hó 23-án az Arany Bika nagytermében, betegsegélyző pénztáruk javára bált rendeznek. Bizonyára ez lesz a bőjti mulatságok között a legérdekesebb, amikor azok mulatnak, akik rendes körülmények között mulatni szoktak. Ott lesz a bálon a debreceni cigányok minden épkézláb embere, asszonya, meg a sok szép cigánylány. — Nem fognak hiányzani minden valószínűség szerint Debrecen aranyifjai sem, akiknek nem mindennapi mulatságban lesz részük. A zenét az összes cigányzenekarok felváltva szolgáltatják.

TAVIRATOK.

A japánok győzelme.

Tokió, március 7. Oku főhadiszállásáról jelentik, hogy az orosz balszárny eldöbálván fegyvereit, menekül. A nagy ágyuk hatása borzalmas volt. A japánok Mukden előtt állanak.

Péttervár, március 7. A főhadiszállásról jelentik: Mukdent az oroszok teljesen kiürítették. A japán centrumon heves ütközet folyik. A japánok, heves szuronyroham után birtokba vették a Gakulisz-szorost.

Statárium egy eljárás ellen.

Arad, márc. 7. Aradmegye közigazgatási bizottsága mai ülésén elhatározta, hogy a borosjenői járásban elharapódzott büntények miatt a csendőrség megerősítését és állandó katonai karhatalom kirendelését kéri a belügyminisztertől. Azonkívül az igazságügyminisztertől a járási bűnügyek soron kívül elintézését kéri, az egyházi főhatóságokat pedig megkeresi, hogy szószék útján dolgozzanak az erkölcsök elvadulása ellen

Öngyilkos huszártiszt.

Nyitra, márc. 7. Losonczy Jenő idevaló mérnök, volt huszárfőhadnagy és József főherceg volt főlovászmestere ma délelőlt lakásán mellbe lötte magát. Élet halál közt lebeg. Tettének oka ismeretlen.

Osztálysorsjáték.

Budapest, márc. 7. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

100,000 koronát nyert: 93275.
10,000 koronát nyertek: 36165 90970,
5000 koronát nyertek: 17451 33049
56684 87119.
2000 koronát nyertek: 4303 5063 49971
58116 61541.
1000 koronát nyertek: 0700, 26497
27727, 27926 37525 69764.

Törvénykezés.

§ **Verekedő gulyás.** Mult év november 15-én Horzának Mihály sámsoni gulyást, Zádor János mezőrendőr a tilosba fogta és meg akarta zálogolni. Horzának tiltakozott még pedig bottal kezében. Tiltakozása oly erélyes volt, hogy a botja elhőrtt Zádor hátán, aki négy hétig feküdt ezen hivatalos intézkedése miatt. Súlyos testi sértés és hatóság elleni erőszak miatt ült Horzának fölött törvényt tegnap a debreceni büntető törvényszék. A vádlott természetesen, mint ilyenkor szokás nagy foku ittaságával védekezett, melynek figyelembe vételével 3 heti fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélték, mely rögtön jogerős lett.

§ **Tolvaj rikkancs.** Halász Nándor Piac-utcai ékszerész boltjából, ez év január havában eltűnt egy 36 korona értékű ezüst cigarettatárc. Feljelentésére a rendőrség kinyomozta a tettést Papp Gábor újságélárusító fiu személyében. Pappot a tulajdonos behívta üzletébe, hogy tőle lapot vásároljon, miközben a fiu egy őrizetlen pillanatban az álványon fekvő tárgyat elemelte. Tegnap tartotta a törvényszék ez ügyben a főtárgyalást és beismerésben levő büntett előéletű vádlottat egy havi fogházra ítélte. Az ügyész és vádlott fellebbeztek.

Nyiltér.

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém a hölgy közönség szives tudomására hozni hogy a tavaszi bevásárlási utamból haza érkeztem és raktáramat kiváló szép női-, leány felöltök valamint kalap ujdonságokkal láttam el és azok a mindenki által elismert legolcsóbb árak mellett szerezhetők be, melyek megtekintésére a hölgy közönséget tisztelettel meghívom.

RÓZSA LAJOS.

női divat áruháza

DEBRECEN, Kistemplombazár.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Utazásnál nélkülözhetetlen.
egészségileg megvizsgálva
Bécs, 1887 jul. 3.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító szer.

A fogak tisztántartására. A fogak közt képződő ártalmas anyagok elhárítására. Údító hatásu ez a **kalodon** a legnagyobb sikert érte el s minden művelt államban el van terjedve.

— 2. —

Donogán és Somossy

céghez.

Debrecen, Kistemplombazár.

Női ruhaszövet,

Blous selyem,

De laine és

Mosó keleme

ujdonságok

megérkeztek.

köhögés, rekedtség es hurut ellen nincs legjobb

RETHY-féle

pemetefü czukorkájall

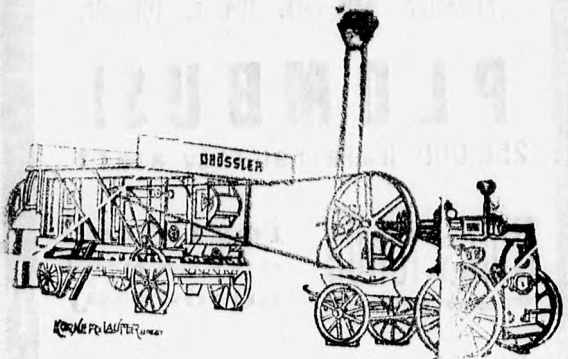
Vásárlásnál azonban vigyázzunk határozottan **RETHY-felét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RETHY-felét** fogadjunk el.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59

Magánjárokát, gőzmozdonyokat, gőzcséplőket, gőzekekészleteket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Aránlással és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók **Képviselők** kerestetnek.

2500
1905

Arlejtési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város által a ló- és baromvásártéri cédulaház átalakításához szükséges építési munkák biztosítására ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A teljesítendő munkák következő összegekkel vannak előirányozva:

1. Ács munkák	kor. 167.30
2. Kőműves munkák	„ 763.68
3. Asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák	„ 2482.22
4. Ács munkák	„ 176.54
Összesen „	3589.74

azaz háromezeröttszáznyolcvankilenc korona 74 fillér.

Ajánlatok tehetők az egyes munkákra, vagy az összes munkákra együttesen.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bányapénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a városi házipénztárnál 1905. évi március hó 13-ik napjának d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti jegyek ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijenteni, hogy a tervet és költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt ajánlatok 1905. évi március hó 14-ik napjának délelőtt 10 órájáig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkezendő ajánlatok ugyanaznap d. e. 11 órakor a városház nagytermében nyilvánosan felbontatnak.

Elkésve beadott, kellően fel nem szerelt távirati, vagy utóajánlatok, avagy kétséget támasztó kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közt szabadon választhasson, avagy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessenek.

Minden ajánlattevő felbontásától számított 30 napi időtartam leteltéig kötelezettségben marad.

A tervek, költségvetés, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debrecen, 1905. március hó 4-én.

Városi Tanács.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság
f. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra
Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett. Elfogad betéteket betéti könyvecs. kére és folyószámlára **a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás véget vesz és elad** mindennemű **értékpapírt és ércpénzt,** valamint **Elfogad megbízásokat ilyenek** vételére vagy eladásására **és minden a bankszakmába vágó ügyeletek kötésére**

Üzleti helyiség Széchenyi utca

1 sz. I em.

Az igazgatóság.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsof) |

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek hajainál leg-több eredménnyel használtatván, gyengéden hashaj-jók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

egtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekeresc mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekeresc bérmentve küldettk.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Óvás! Neustein Fülöp hashajtó labdacsof. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FULOP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszertára, Bécs, Plankeng. 6, **Kapható:** Debrecen: Balázs Ö. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

HÖLGYEK

olyan szert keresnek, melyet az arcon a legjobb szem sem képes észrevenni s a mellett az arcbőrre bámulatos hatása.

üde, viruló arczzint

kölcsönöz,

a bőrt finomítja, puhítja.

Bálba, hangversenyre, színházba, operába járó hölgyek egyikének sem szabadna elmulasztania arcát, kezeit, nyakát,

Doctor LEJOSSE

(Lözsosz) párizsi orvos által feltalált

RAVISSANTE

szépségtel bedörzsölni. Egyedüli különleges-ség izzadás ellen, megóvja az arcot a levegő minden káros behatása ellen

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Török József gyógytárában csak a valódi Doctor LEJOSSE-féle RAVISSANTE toilette különlegeseket. RAVISSANTE szépségt. Poudre RAVISSANTE, CRÈME RAVISSANTE és SAVON RAVISSANTE.

Elegáns hölgyek, művésznők kedvenceit.

Debreczenben valódi minőségben kaphatók Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL ur gyógytárában.

Árak: RAVISSANTE szépségt. eredeti üveg 3 korona. Keltős üveg 5 korona. 3 árnyalatban: Hófehér-, rózs- és test-színű.

POUDRE RAVISSANTE, 3 árnyalatban, eredeti doboz 2 korona, kisebb 1 korona.

CRÈME RAVISSANTE, elegáns porcellán tégely 2 korona, kisebb 1 korona.

SAVON RAVISSANTE, legfinomabb, legkedveltebb toilette szappan 1 korona.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (cialsítás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

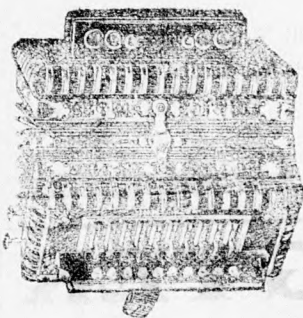
Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb **Harmonikumok** világihű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hangu hangverseny harmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltekné.

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Arjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetük.

PLOMBUS New-York, 104. E, 106. Str.

PLOMBUS!

250.000 halairat 1 év alatt

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzösszaj

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; anyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai clemisség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves-me.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEL
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.